

BEVEZETÉS A GAZDASÁGPSZICHOLÓGIÁBA (BTPS311BA)

2017/2018-as tanév, I. félév – dr. Pántya József

A kurzus célja a gazdaságpszichológia vizsgálódási területének fókuszában álló gazdasági viselkedés és pszichológiai vonatkozásainak tárgyalása az alábbi témakörök mentén:

- A gazdaságpszichológia története, egyes területeinek vizsgálódási köre
- A gazdasági viselkedés egyéni vetületei:
 - döntéelmélet és gazdasági döntéshozatal (a racionalitás problematikája, heurisztikák és torzítások, stratégiai döntések)
 - a fogyasztói döntések főbb jellemzői (intertemporális döntések, költekezés és megtakarítás stb.)
 - a pénz, a tulajdonlás, ill. a fogyasztás és szubjektív jóllét kapcsolatának pszichológiája
- A gazdasági viselkedés társadalmi és globális szintű vonatkozásai:
 - laikus elméletek a gazdaságról
 - az adózás gazdaságpszichológiai megközelítései
 - fogyasztás és környezet (a fogyasztás etikai szempontú tárgyalása, környezettudatosság)

A félév során tárgyalt témaköröket lefedő irodalomjegyzék:

- Hunyady Gy., Székely M. (szerk.) (2003). *Gazdaságpszichológia*. Budapest: Osiris Kiadó. (vonatkozó fejezetek)
- Pápai Z., Nagy P. (szerk.) (1991). *Döntéelmélet szöveggyűjtemény*. Budapest: Aula Kiadó.
 - Tversky, A., Kahneman, D.: A döntések megfogalmazása és a választás pszichológiája (61–76. o.)
 - Tversky, A., Kahneman, D.: Ítéletalkotás bizonytalanság mellett: heurisztikák és torzítások (77–93. o.)
- Zoltayné Paprika Z. (szerk.) (2002). *Döntéelmélet*. Budapest: Alinea Kiadó.
 - Zoltayné Paprika Z.: A korlátozott racionalitás elmélete (85–127. o.)
 - Faragó K.: A döntéshozatal pszichológiája (165–213. o.)
- Fodor L. (2013). *Gazdaságpszichológia*. Budapest: Noran Libro Kiadó. (vonatkozó fejezetek)
- Lewis, A. (Ed.) (2008). *The Cambridge handbook of psychology and economic behaviour*. Cambridge University Press. (vonatkozó fejezetek)
- Ranyard, R. (Ed.) (2018). *Economic psychology*. Hoboken, NJ: Wiley. (vonatkozó fejezetek)
- Bazerman, M. H., & Malhotra, D. (2006). Economics wins, psychology loses, and society pays. In D. De Cremer, M. Zeelenberg, & J. K. Murnighan (Eds.), *Social psychology and economics* (pp. 263–280). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Gächter, S. (2004). Behavioral game theory. In D. J. Koehler & N. Harvey (Eds.), *Blackwell handbook of judgment and decision making* (pp. 485–503). Oxford: Blackwell.
- Gärling, T., Kirchler, E., Lewis, A., & Van Raaij, F. (2009). Psychology, financial decision making, and financial crises. *Psychological Science in the Public Interest*, 10(1), 1–47.
- Kahneman, D., & Deaton, A. (2010). High income improves evaluation of life but not emotional well-being. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 107, 16489–16493.
- Kasser, T. (2016). Materialistic values and goals. *Annual Review of Psychology*, 67, 489–514.
- Kirchler, E. (2007). *The economic psychology of tax behaviour*. Cambridge University Press.
- Pántya J. (2015). Az adózói magatartást meghatározó társas szempontok: Az adózói viselkedés szociálpszichológiai vetületei. In Balázs K. (szerk.), *Alkalmazott pszichológiai tanulmányok a Szociál- és Munkapszichológiai Tanszék fennállásának 25. évfordulójára* (pp. 189–210). Debreceni Egyetemi Kiadó.
- Shafir, E. (Ed.). (2013). *The behavioral foundations of public policy*. Princeton University Press. (vonatkozó fejezetek)
- Van Raaij, W. F. (1999). Economic psychology between psychology and economics: An introduction. *Applied Psychology: An International Review*, 48, 263–272.
- Vohs, K. D., Mead, N. L., & Goode, M. R. (2006). The psychological consequences of money. *Science*, 314, 1154–1156.
- Watson, J. J. (2003). The relationship of materialism to spending tendencies, saving and debt. *Journal of Economic Psychology*, 24, 723–739.
- Zhou, X., Vohs, K. D., & Baumeister, R. F. (2009). The symbolic power of money: Reminders of money alter social distress and physical pain. *Psychological Science*, 20, 700–706.

Ajánlott irodalom:

- Kahneman, D. (2013). *Gyors és lassú gondolkodás*. Budapest: HVG Kiadó.